

İnsan için, çalıştığından başkası yoktur. Çalışmadan ve emek vermeden elde ettiklerimiz aslında hiçbir zaman bizim olmazlar. Aynı durum okulda da geçerlidir. Bu yüzden öğrencilerin mutlaka ders çalışma alışkanlığı kazanmaları gerekiyor. Çalışmayan öğrenciye dünyanın hiçbir öğretmeni faydalı olamaz. Dolayısıyla öğretmenlerin ve velilerin öncelikle yapması gereken, öğrenciler demotivasyona önem vererek çocuğa ders çalışma alışkanlığı kazandırmak olmalıdır. Bunun için de ilk önce çalışmama sebeplerini araştırmak gerekir. Benim tecrübelerim öğrencilerin en çok hata yapma korkusundan dolayı ders çalışmadıklarını göstermektedir. Diğer bazıları da şöyle sıralanabilir:

- * Ailevi sıkıntılar
- * Çevresel koşullar
- * Öğretmenin konuları çocukların seviyesine indirememesi
- * Temel bilgi eksikliğinden dolayı dersleri anlayamama
- * Kendine güvensizlik
- * Olumsuz duygu ve düşünceler
- * Beslenme bozukluğu
- * Sosyal ilişkiler
- * Hastalık
- * Amaçsız ve programsız çalışma
- * TV karşısında çalışma* Derslerden korkma
- * Anlayamadığı dersi bırakma
- * Derslerle ilgili önyargılar vb.

Aslında çoğu zaman çocuklarımız da ders çalışamamaktan rahatsızlık duymaktadır. Çok sayıda öğrenci ders çalışma ile ilgili sorunlarını zaman zaman dile getirir. Bunlardan bir kısmı ders çalışmaya başlamakta güçlük çektiğinden, bir kısmı çalışmayı sürdüremediğinden şikayetçidir. Neler Yapabilirsiniz?

- Başarılı kişilerin hayatını anlatın, okuyun veya tartışın.
- Tüm gün neler yaptığınızı çocuğa anlatabilirsiniz.
- İşinizi yapabilmek için aldığınız eğitimi ve diğer yaptığınız işleri bilsin.
- Evde olup bitenler çocuğun okuldaki tutumunu ve yaşamını etkiler.
- Kendisine hedefler koymasına yardımcı olun.
- Onu hiçbir zaman kendi geçmişteki halinizle karşılaştırmayın.
- Her gün okulda neler olup bittiğini uygun bir dille sorarak öğrenin. Okula önem verdiğinizi bilsin. Eğer eleştirirseniz veya çok daha fazla çalınsalısın dersiniz bu konuşmalardan kaçınacaktır. Sizin öğrendiği konuyla gerçekten ilgilendiğinizi görmek onu motive edecektir.
- İlerlemelerini kaydedin. Çocuğunuzda her gün takdir edebileceğiniz bir davranış bulun. Onu övmekten kaçınmayın.

- Öğrenmeye büyük değer verdiğinizi gösterin. Çocuğunuz sizin hala öğrenen biri olduğunuzu fark ediyor mu? Kitap okur musunuz? Evde fikirleri tartışır mısınız? Kendinizi değiştirmeden çocuklarınızı değiştirmeye kalkarsanız başarı şansınız düşük olur.
- Kendiniz herhangi bir işi ele aldığınızda bitirir misiniz? Yoksa hayal kırıklığına uğradığınızda hemen vaz mı geçersiniz? Çocuğunuz da büyük ihtimalle sizin davranışınızı taklit edecektir.
- Onunla eğitici oyunlar oynayın. Oynarken lider olmasına, yönetmesine izin verin. •Çocuğunuz sizden öğrenmesiyle ilgili tehdit edici olmayan bir ilgi görmeli. Ne öğrendiğiyle ilgilenin ama yermek veya zorlamak için değil. İyi iletişim sıcak ilişki, işbirliği ve değerlilik duygusu yaratır.
- Onu öğrenebileceğine inandırın. Yapabileceğini bilmelidir. •Ezbere değil, anlamaya dayalı çalışma yapılmalıdır.
- Başarısızlığın utancını çocuğunuza yaşatmayın. Çocuğunuzun koşulsuz sevdiğinizi ona hissettirin.
- Çocuğunuza, zamanını doğru kullanması hususunda örnek olun. Örneğin, ona gezme veya televizyon izleme konusunda ölçülü olmasını tavsiye ederken, siz de bunları ölçülü yapın. Baba maç seyredirken erkek çocuğu, anne dizi seyredirken kız çocuğu ders çalışmaz.
- Her zaman başarısının arkasından maddi bir ödül vermeyin. Başarısının başlı başına bir ödül olduğunu anlamasını sağlayın.
- Küçük yaştan itibaren yaşına uygun sorumluluklar verin. Kendi problemlerini çözme becerisini kazanmasını sağlayın.
- Kendi hayatınızdaki sıkıntılardan dolayı çocuğa eleştirel ve sabırsız davranıp davranmadığınızı kontrol edin.
- Çocuğunuzun duygu ve düşüncelerini ifade etmesine imkan verin.
- Çocuğa ders çalışabilmesi için bir oda ya da bir köşe hazırlayabilirsiniz. Eğer evde küçük bir kardeş varsa, ders çalışan çocuğunuzun rahatsız etmesine engel olun.
- Çocuklar birbirlerinden farklıdır. Her çocuğun farklı özellikleri ve yetenekleri vardır. Hepsinin başarılı olduğu alanlar değişiktir. Onu kardeşleri veya diğer akranları ile kıyaslamayın.
- Ders çalışırken yada kitap okurken çocuğunuzun yerinden kaldırmayın, ondan bir iş yapmasını istemeyin.
- Notlarından çok, çabasını ödüllendirin.
- Spor, sanat gibi faaliyetlerde bulunmasını teşvik edin.
- Zaman zaman okulunu ziyaret ediniz, öğretmenleri ile konuşun.
- Çocuğunuz başarmayı istediği halde sizinle güç savaşına girdiği için çalışmayabilir. Ona zorla bir şey yaptıramazsınız.
- Sürekli eleştirilen ve olduğu gibi kabul edilmeyen çocukların öz değerleri düşük olur. Öz değeri düşük bir öğrenci kapasitesinin altında performans sergiler.
- Anne-babanın, çocuğun kapasitesinin üzerinde başarı beklentisi çocukta kaygı oluşturur. Çocuk başarısız olmaktan o kadar çok korkar ki, sonunda başarısız olabilir.

•Anne-baba arasında sağlıklı bir ilişkinin olmaması, evde huzursuz ve kaygı verici bir ortamın olması, çocuğun zihnini sürekli meşgul eder. Duygusal gerilim içindeki çocuk okulda başarı gösteremez.

•Bazı geleneksel aileler, çocuktan sadece itaat ve bağlılık bekler. Çocuğun kendisini ifade edememesi, merak ve girişimciliğinin kabul görmemesi, kendine güvenin hoş karşılanmaması, çocuğun kendine özgü bir kişilik geliştirmesine engel olur.

•Ebeveynin çocuktan sürekli ders çalışmasını beklemesi, oyun, müzik, resim gibi faaliyetleri, spora harcanacak vakti lüzumsuz görmesi sonucu çocukta oluşan baskı, başarısızlığa neden olur.

•Öğrenci haklı bile olsa, yanında öğretmenlerini eleştirmeyin. Öğrencinin öğretmenine güveni azalacağından ders çalışması olumsuz yönde etkilenir.

•”Bak! biz senin için bunları şunları yapıyoruz, şöyle fedakarlıklarda bulunuyoruz” gibi cümleler çocuğu derslerden soğutmaktan başka bir işe yaramaz.

Sonuç olarak; çocuğunuz çalışmayı siz istediğiniz için değil, bunun değerini anladığı, bildiği için yapmalı. Aksi halde çalışma alışkanlığı kazanmış olmaz, isteği geçici olur. Davranışı içselleştirmemiş olur. Çocuğun çalışma davranışını içselleştirmesi ise siz ona hatırlatmadan kendiliğinden çalışmaya oturması ve bunu devamlı yapmasıdır. Bununla beraber dıştan gelen ödüllere yani övgüye, yaptıklarının pozitif sonucunu duymaya ihtiyaçları vardır. Onları cesaretlendirmekten çekinmemeliyiz. Çocuğunuz çalışma davranışını içselleştirene kadar daha çok övgü ve cesaretlendirmeye ihtiyaç duyar. Daha sonra ise içsel ödüller işin içine girer ve iyi notlar aldıkça ve öğrenmenin zevkine vardıkça, çocuk kendiliğinden çalışmaya değer verir ve bunu yapmayı ister. Her çocuk başarmak ister. Eğer istemiyorsa, hayatının o döneminde kafasını meşgul eden daha büyük problemleri var demektir. Bu durumda önce kendisini rahatsız eden problem bulunmalı ve çözüme kavuşturulmalıdır.Özetle anne babanın yapması gereken: Kendileri örnek olmak, en az müdahale yöntemini uygulamak, cesaretlendirmek ve çabalarına destek olmaktır.Böylece çocuğunuz zihinsel olarak geliştikçe kendisi de başarmayı isteyecektir.